

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra českého jazyka a literatury

Vývoj vysílání Českého rozhlasu Pardubice

(Bakalářská práce)

Autor práce: Václav Pilný

Studijní program: B7310 / Filologie

Studijní obor: 7202R001 / Jazyková a literární kultura

Vedoucí práce: PhDr. Jana Bílková, Ph.D.

Místo a rok odevzdání: Hradec Králové, 2016

Zadání bakalářské práce

Autor:	Václav Pilný
Studium:	P12688
Studijní program:	B7310 Filologie
Studijní obor:	Jazyková a literární kultura
Název bakalářské práce:	Vývoj vysílání Českého rozhlasu Pardubice
Název bakalářské práce AJ:	Development of Český rozhlas Pardubice broadcast

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Pohled do historie vysílání Českého rozhlasu Pardubice, charakteristika současné situace, vize do budoucna. Prezentace vlastního návrhu vysílacího schématu.

Anotace:

Pohled do historie vysílání Českého rozhlasu Pardubice, charakteristika současné situace, vize do budoucna. Prezentace vlastního návrhu vysílacího schématu.

Garantující pracoviště:	Katedra českého jazyka a literatury, Pedagogická fakulta
Vedoucí práce:	PhDr. Jana Bílková, Ph.D.
Oponent:	Mgr. Jan Bílek
Datum zadání závěrečné práce:	31.1.2014

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a že jsem použil jen uvedené prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne 24. 5. 2016

Václav Pilný

Obsah

1. Úvod	1
1.1 Volba tématu	1
1.2 Prameny	1
2. Historie rozhlasového vysílání v Pardubicích do roku 1989	1
2.1 Počátky rozhlasového vysílání v Pardubicích v roce 1931	2
2.2 Obnovení vysílání rozhlasu v Pardubicích v roce 1956	3
2.3 Mimořádné vysílání v roce 1968	3
3. Navázání na tradici Českého rozhlasu v Pardubicích v roce 2001	4
3.1 Záměr založení samostatné stanice	4
3.2 Zákon o Českém rozhlase	4
3.3 Přípravy na založení samostatné stanice	5
3.4 Hledání prostor pro potřeby Českého rozhlasu Pardubice	7
4. Počátky vysílání Českého rozhlasu Pardubice v roce 2002	8
4.1 Sestavování týmu	8
4.2 Úkoly pardubické redakce Českého rozhlasu	9
4.3 Zahájení vysílání Českého rozhlasu Pardubice v roce 2002	9
4.4 Kmitočtová situace	10
4.5 Technické vybavení redakce	11
5. Plně samostatné vysílání Českého rozhlasu Pardubice	11
5.1 Vlastní programové schéma	11
5.2 Zpravodajství	12
5.3 Publicistika	13
5.4 Zábava	13
5.5 Hudba	14
5.6 Internetové stránky stanice	14
5.7 Významné akce pokryté vysíláním Českého rozhlasu Pardubice	14
5.8 Poslechovost v roce 2002	15
6. Samostatný program Českého rozhlasu Pardubice	16
7. Hospodaření Českého rozhlasu Pardubice	16
8. Vznik Centra zpravodajství a reorganizace regionální redakce v roce 2013	16

9. Reorganizace regionálních studií v roce 2013	17
10. Změny ve vysílání po nástupu nového ředitele Pavla Kurdny	19
11. Programové schéma Českého rozhlasu Pardubice od roku 2014	19
12. Poslechovost	20
12.1. Typický posluchač	20
12.2. Vývoj poslechovosti Českého rozhlasu Pardubice	21
13. Budoucnost Českého rozhlasu Pardubice	22
13.1 Identita stanice	22
13.2 Zacílení na nové posluchače	22
13.3 Médium veřejné služby	23
13.4 Sportovní pořady ve vysílání	25
13.5 Regionální zpravodajství	26
13.6 Ranní vysílací blok (6 - 9 hodin)	27
13.6.1 Hudba	27
13.6.2 Hodina 5 - 6	27
13.6.3 Hodina 6 – 7	28
13.6.4 Hodina 7 – 8	28
13.6.5 Hodina 8 – 9	29
13.7 Dopoludní blok (9 - 12 hodin)	29
13.7.1 Hodina 9 – 10	29
13.7.2 Hodina 10 – 11	30
13.7.3 Hodina 11 – 12	30
13.8 Odpolední blok (12 - 15 hodin)	31
13.8.1 Hodina 12 – 13	31
13.8.2 Hodina 13 – 14	31
13.8.3 Hodina 14 – 15	31
13.9 Podvečerní blok (15 - 18 hodin)	32
13.9.1 Hodina 15 – 16	32
13.9.2 Hodina 16 – 17	32
13.9.3 Hodina 17 – 18	33
13.9.4 Hodina 18 – 19	33
13.10 Víkendové vysílací schéma	33

13.10.1 Ranní vysílací blok (6 – 9 hodin)	33
13.10.2 Dopolnední vysílací blok (9 – 12 hodin)	33
13.10.3 Odpolední vysílací blok (12 – 15 hodin)	34
13.10.4 Podvečerní vysílací blok (15 – 18 hodin)	34
14. Závěr	35
15. Literatura a další zdroje	35
16. Přílohy	36

1. ÚVOD

1.1 VOLBA TÉMATU

Cílem mé bakalářské práce je představit vývoj regionálního studia Českého rozhlasu v Pardubicích. Studie se zaměřuje hlavně na novodobou historii, tedy na období od roku 2001, kdy si regionální novinář Jaroslav Zvára začal pohrávat s myšlenkou spuštění regionálního vysílání v Pardubickém kraji. Toto studio tedy patří k nejmladším regionálním stanicím Českého rozhlasu a prošlo si velmi náročnou cestou získání posluchačů. K tématu mám i osobní vztah, protože jsem pro uvedenou stanici Českého rozhlasu několik let pracoval jako externí spolupracovník na pozici zprávař. Právě tato vazba mi umožnila lepší proniknutí do celé problematiky regionálního vysílání v Pardubickém kraji.

1.2 PRAMENY

Začátkům vysílání pardubického regionálního studia Českého rozhlasu se krátce věnuje kniha E. Ješutové *Od mikrofonu k posluchačům* (Ješutová, 2003). Jedná se o nejrozsáhlejší monografii o Československém a Českém rozhlase. Historie pardubické redakce je tu ale popsána jen velmi stručně na necelé jedné straně.

O historii rozhlasového vysílání v Pardubicích od jeho počátků v roce 1930 až do 2009, píše ve své diplomové práci Anna Nováková (Nováková, 2010). Ta se po roce 1989 zaměřuje výhradně na historii prvního pardubického komerčního radia Profil. Právě tato práce se mi stala východiskem a zdrojem informací o historii vysílání na Pardubicku.

Hlavním zdrojem mé práce byly kromě výše uvedené literatury také rozhovory s přímými aktéry, kteří se podíleli na zahájení vysílání Českého rozhlasu Pardubice a moje osobní vzpomínky.

Český rozhlas Pardubice si nevede svůj vlastní archiv. Dokumenty, které by souvisely se založením regionální stanice v Pardubickém kraji, se mi nepovedlo objevit ani v archivu Českého rozhlasu. Žádné relevantní materiály se mi nepodařilo sehnat ani ve Státním okresním archivu v Pardubicích, který se shodou okolností nachází přímo naproti studiu Českého rozhlasu.

2. HISTORIE ROZHLASOVÉHO VYSÍLÁNÍ V PARDUBICÍCH DO ROKU 1989

2.1 POČÁTKY ROZHLASOVÉHO VYSÍLÁNÍ V PARDUBICÍCH V ROCE 1931

První významnější zmínka o rozhlasovém vysílání v Pardubicích pochází z 19. září 1931.

Součástí celostátní Výstavy tělesné výchovy a sportu, která se uskutečnila v areálu dnešních Tyršových sadů, byla propagační akce pražského Radiojournalu¹.

O souvislejším rozhlasovém vysílání z Pardubic můžeme mluvit zhruba od května 1945 a podíleli se na něm pracovníci pardubického závodu Telegrafie, kde se mimo jiné vyráběly rozhlasové přijímače. Desetidenní souvislé vysílání začalo v Pardubicích v polovině května a to díky zapůjčené vysílače od sovětské armády. Vysílalo se z městské radnice a do éteru šlo hlavně zpravodajství. 17. července 1945 podal Místní národní výbor v Pardubicích žádost o povolení svého rozhlasového vysílání na Ministerstvo informací. Už o měsíc později, tedy 17. srpna 1945, se uskutečnila společná porada královéhradeckého a pardubického Místního národního výboru. Bylo ujednáno, že se podniknou společné kroky, aby byl v co nejkratší době vybudován regionální vysílač, který by umožnil poslech v oblasti od Havlíčkova Brodu po Trutnov. Studia měla vzniknout v Pardubicích i Hradci Králové a o náplň programu se měl starat společný výbor zúčastněných měst.

První rozhlasové studio bylo v Pardubicích umístěno v Uměleckoprůmyslovém muzeu (dnešní Potravinářská škola). Dne 5. listopadu 1945 schválil Místní národní výbor v Pardubicích nájem vily č. 89 (tzv. Vodákovy) U Stadionu pro účely Východočeského rozhlasu.

Spolupráce mezi oběma studii Východočeského rozhlasu byla zpočátku velmi úspěšná. Jenže pak se situace změnila. V roce 1946 se rozhlas v Pardubicích potýkal s hlavně s nedostatkem financí na provoz studia a významnou roli sehrálo i věčné soupeření dvou největších východočeských měst. K ukončení činnosti pardubického studia totiž výrazně přispělo nekorektní jednání ze strany zaměstnanců královéhradeckého rozhlasu.

O tři měsíce později, v březnu 1947, se podařilo činnost pardubického studia obnovit. Místní národní výbor dal k dispozici budovu Vodákovy vily a také technické zařízení. Studio se na základě dohody mezi Místním národním výborem v Pardubicích a Českým rozhlasem stalo přímou součástí Českého rozhlasu. Jenže v roce 1950 se situace dramaticky změnila. 1. listopadu 1950 se totiž lépe technicky vybavené studio v Pardubicích stalo jen pobočným

¹ LADÝŘ, Ivan. Půl století rozhlasu v Pardubicích. Zprávy Klubu přátel Pardubicka, 1995, roč. 30, č. 5-6, s.126.

pracovištěm rozhlasu v Hradci Králové. A poté dokonce na určitý čas zaniklo úplně. Přesné důvody zrušení redakce v Pardubicích se mi bohužel nepodařilo dohledat.

2.2 OBNOVENÍ VYSÍLÁNÍ ROZHLASU V PARDUBICÍCH V ROCE 1956

K obnově činnosti pardubického studia došlo po šestileté odmlce v září 1956. Už o tři měsíce později se z Pardubic vysílala každodenní hodinová relace a to v čase od 11:30 do 12:30. Relace se zaměřovala hlavně na strojírenství, zemědělství a také kulturu. Ve vysílání se objevovaly informace nejen z Pardubicka, ale také z Chrudimska a Litomyšlska. Jenže ani tato etapa netrvala dlouho. V roce 1960 došlo ke správní reformě, snížil se počet krajů a sídlo Východočeského kraje přešlo, stejně jako zdejší rozhlasové studio, do Hradce Králové. Pardubice se tak znovu staly pouze pomocným pracovištěm královéhradeckého rozhlasu. V roce 1970 přestalo být pardubické studio detašovaným pracovištěm Československého rozhlasu a od té doby až do počátku devadesátých let existovalo pouze jako okresní vysílání rozhlasu po drátě.

2.3 MIMOŘÁDNÉ VYSÍLÁNÍ V ROCE 1968

Za zvláštní kapitolu v historii pardubického rozhlasového vysílání se dá označit srpen 1968, kdy do tehdejšího Československa vtrhla vojska Varšavské smlouvy. Ještě v noci z 20. na 21. se ve Vodákově vile, kde sídlilo vysílací studio, sešli prakticky všichni pardubičtí rozhlasoví pracovníci. Právě odtud bylo odbavováno tehdy mimořádné vysílání, které kromě redaktorů a techniků pomáhali zajišťovat také herci z Východočeského divadla. První den se vysílalo jen po drátě, až o den později se podařilo Pardubice připojit do celostátní štafety „svobodných vysílačů“.

Podle dochovaných informací se vysílaly hlavně rezoluce, výzvy, informace o událostech okresního i celostátního významu, reakce ze zahraničí, komentáře a závažné rodinné vzkazy o pohybu okupačních vojsk na Pardubicku.

Osazenstvu redakce pomáhalo mnoho lidí, kteří do Vodákovy vily nosili jídlo, cigarety, kávu a další věci.

Mimořádné vysílání skončilo 27. srpna 1968, kdy se z Moskvy vrátila delegace československých politiků, kteří vydali Československo do rukou Sovětského svazu. Téměř

všichni, kteří se na mimořádném vysílání v Pardubicích podíleli, museli následně opustit své profese, nebo jim byla zakázána činnost v rozhlase.

3. NAVÁZÁNÍ NA TRADICI ČESKÉHO ROZHLASU V PARDUBICÍCH V ROCE 2001

3.1 ZÁMĚR ZALOŽENÍ SAMOSTATNÉ STANICE

Obnovení pardubického studia jako samostatné redakce výrazně napomohlo nové rozložení krajů v České republice. Ústavní zákon o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky byl přijat Parlamentem České republiky 3. prosince 1997 a vyhlášen ve Sbírce zákonů pod číslem 347/1997 Sb.. Podle pátého článku nabyl účinnosti 1. ledna 2000. Se sedmiletým zpožděním se tak zavedlo to, s čím ústava České republiky počítala už od roku 1993. Nově se tak Česká republika rozrostla o 6 územně správních celků. Mezi novými kraji byl i Pardubický kraj. Právě tam a také v Karlovarském, Libereckém, Zlínském kraji a kraji Vysočina se zvedla vlna zájmu o vytvoření samostatných krajských redakcí Českého rozhlasu.

3.2 ZÁKON O ČESKÉM ROZHLESE

V době, kdy došlo k novému uspořádání krajů, se ale nezměnil zákon o Českém rozhlase². Krajská studia tedy vzniknout vůbec nemusela, jednalo se o dobrou vůli vedení Českého rozhlasu a vše bylo samozřejmě podmíněno lobbingem ze strany vedení nových územně správních celků a jejich politických spojenců. Nebylo totiž jasně definováno, že v každém kraji musí být samostatná stanice.

Ani v roce 2015 nefungují všechna krajská studia na stejné úrovni. Třeba v Karlovarském kraji vznikla regionální stanice až v roce 2007. Liberecký a Zlínský kraj svoji stanici dosud nemají. Liberecká redakce funguje pod křídly stanice Sever, která pokrývá území Ústeckého a Libereckého kraje, a redakce Zlínského kraje vysílá jako součást ČRo Brno. Je zajímavé, že od 1. ledna 2000, kdy nabyl účinnost zákon č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územně správních celků, se neuskutečnila žádná novelizace zákona o Českém rozhlase právě s ohledem na kraje. Jednotlivá krajská studia tedy fungují na jakési „dobrovolné“ bázi. Nikde totiž není jasně dáno, že každý kraj musí mít vlastní rozhlasovou stanici.

² Zákon o Českém rozhlase - 484/1991 Sb.

To ostře kontrastuje s rokem 2015, kdy Český rozhlas rozšiřoval svoje portfolio celoplošných stanic o stanici mluveného slova Plus. Ta vznikla sloučením tří digitálních stanic (ČRo Radio Česko, Leonardo a ČRo Šestka) a od začátku svého vysílání (1. března 2013) vysílala pouze digitálně. Vedení Českého rozhlasu, zastoupené bývalým ředitelem Peterem Duhanem³, si jako prioritu vytyčilo vstup na velmi krátké vlny. Tím chtěl Český rozhlas zasáhnout větší množství obyvatel.

„Vstup stanice Plus na VKV byl jednou z našich priorit a ze strategických cílů, které se Českému rozhlasu podařilo pod mým vedením naplnit. Jsem rád, že stanice Plus bude mít možnost zasáhnout svým programem větší množství obyvatel. Očekáváme, že bude nadále doplňovat programové portfolio Českého rozhlasu pro náročnější posluchače,“ uvedl v tiskové zprávě tehdejší generální ředitel Českého rozhlasu Peter Duhan.

Aby tato stanice mohla začít vysílat v pásmu FM, byla potřebná novelizace zákona o Českém rozhlasu. Tu prezident Miloš Zeman podepsal 1. dubna 2015. O sedm měsíců později, tj. 2. listopadu 2015, bylo slavnostně spuštěno celoplošné čtyřadvacetihodinové vysílání.

Otázkou je, proč do poslední novelizace zákona o Českém rozhlasu nebyl zahrnut také statut regionálních stanic. Tady se nabízí několik odpovědí. Český rozhlas neměl zájem investovat do vzniku dalších dvou regionálních stanic, protože by to veřejnoprávní instituci způsobilo další náklady. Samostatné stanice stále chybí ve Zlínském a Libereckém kraji. Nebo si vedení veřejnoprávního média chtělo nechat v případě regionálních studií volné ruce k případným změnám. Pokud totiž nutnost krajských stanic nebude zanesena v zákoně, tak je pak samozřejmě mnohem jednodušší jejich případné rušení či sloučení s jinou redakcí. I o těchto variantách se právě v souvislosti v Českým rozhlasem Pardubice v minulosti několikrát přemýšlelo. Plány na rušení či sloučení s královéhradeckým studiem se ale nikdy neuskutečnily a pardubická redakce v současné době stále vysílá jako samostatná stanice.

3.3 PŘÍPRAVY NA ZALOŽENÍ SAMOSTATNÉ STANICE V ROCE 2001

Na vzniku samostatné stanice Českého rozhlasu v Pardubicích se začalo pracovat v roce 2001. Vzhledem k tomu, že k vytvoření samostatné stanice scházela opora v zákoně o Českém rozhlasu, tak se mohlo klidně stát, že by se vysílalo i nadále ve stávajícím modelu.

³ http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/_zprava/generalni-reditel-ceskeho-rozhlasu-peter-duhan-rezignoval--1540931

Tedy, že by v obou krajích i nadále vysílal Český rozhlas Hradec Králové, který by obhospodařoval celou oblast bývalého Východočeského kraje. Pardubická redakce by měla i nadále hodně svázané ruce. Pracoval by v ní minimální počet redaktorů a techniků. Do éteru by mohla vstupovat pouze díky jednotlivým příspěvkům vysílaným na vlnách Českého rozhlasu Hradec Králové, nebo v předem naplánovaných vysílacích oknech. To by znamenalo, že by se pardubická redakce odpojila od vysílání Českého rozhlasu Hradec Králové a identifikovala by se jako samostatná stanice.

Tady se projevila velká východočeská rivalita a vedení nového Pardubického kraje, reprezentované hejtmanem Romanem Línkem, si chtělo prosadit vlastní rozhlasovou stanici. Záměr byl jedna věc a realizace druhá. Vedení Českého rozhlasu v čele s tehdejší ředitelem Václavem Kasíkem se tomuto nápadu dlouho bránilo. Vytvoření nového plnohodnotného studia totiž znamenalo výrazné zvýšení nákladů celého Českého rozhlasu.

Velkým iniciátorem založení samostatné stanice Českého rozhlasu v Pardubicích byl pardubický rodák Jaroslav Zvára (1967 – 2014), který byl v té době pracovníkem Českého rozhlasu. V médiích pracoval na redaktorských, moderátorských i manažerských pozicích (TV Galaxie, TV Nova, Český rozhlas, Český rozhlas 1 – Radiožurnál). Manažersky se podílel právě na vzniku Českého rozhlasu Pardubice. Tady uplatnil zkušenosti, které získal při zakládání prvního soukromého rádia v Pardubicích, rádia Profil.

Jaroslavu Zvárovi se v roce 2001 povedlo získat pro svůj plán maximální podporu napříč celým politickým spektrem. Na svou stranu získal historicky prvního hejtmana Pardubického kraje Romana Lína (KDU-ČSL) a také poslance, kteří měli vztah k Pardubickému kraji. Jaroslav Zvára při svém plánu nebral zřetel na politickou příslušnost, ale na vztah k regionu. To byl první důležitý krok, jak vyvinout tlak na tehdejší vedení Českého rozhlasu, aby byla v Pardubicích založena samostatná stanice. Velkým spojencem Jaroslava Zváry při tomto plánu byl Ruzbech Oweysi, koordinátor regionálního vysílání Českého rozhlasu. Brněnský rodák se totiž snažil o to, aby nové regionální studio Českého rozhlasu vzniklo také v Jihlavě.

Vedení Českého rozhlasu nakonec tlaku, který vyvíjeli zástupci obou regionů, ustoupilo a v Pardubicích a Jihlavě se začalo pracovat na vzniku nových regionálních stanic. Od roku 1994 to byly první dvě stanice, které rozšířily tehdejší portfolio Českého rozhlasu. V dalších třech

nových regionech, tedy Zlínském, Karlovarském a Libereckém kraji se vytvořily pouze místní redakce, které zpravodajsky mapovaly dění v regionu.

Hlavní argumentem pro založení Českého rozhlasu Pardubice byl fakt, že obě krajská města jsou blízko sebe, že je problém s identitou a že k vlastnímu kraji patří také vlastní rádio. Dalším důležitým faktorem byl i zpracovaný projekt. Bylo plánováno, že se bude jednat o malé studio s minimálním počtem lidí, a na této bázi Český rozhlas Pardubice vlastně funguje dodnes. Měla to tedy být regionální stanice, která by fungovala spíše na principech komerčního rádia. Hlavním úkolem tedy bylo co nejvíce minimalizovat náklady. Právě tento argument tehdy přesvědčil generálního ředitele Českého rozhlasu Václava Kasíka. Ten totiž v roce 1993 pomáhal zakládat první soukromé celoplošné Rádio Alfa, takže si lépe uměl představit celý proces založení rozhlasové stanice. Taky mu byl sympatický plán, že se bude jednat o stanici s minimálními náklady.

Proti vzniku samostatné pardubické stanice tehdy velmi ostře vystupoval bývalý ředitel Českého rozhlasu Hradec Králové Petr Haš (zemřel ve věku 56 let 4. srpna 2002). Ten poukazoval na zbytečnost tohoto projektu. Se svým konzervativním přístupem prosazoval spíše koncept odpojovaných oken, kde by se pardubická redakce prezentovala.

3.4 HLEDÁNÍ PROSTOR PRO POTŘEBY ČESKÉHO ROZHLASU PARDUBICE

Při hledání vhodných prostor pro výstavbu studia pardubického rozhlasu výrazně pomáhalo město Pardubice. Jeho podporu získal u tehdejšího primátora Jiřího Stříteského duchovní otec celého projektu Jaroslav Zvára. Vedení magistrátu se v polovině roku 2001 zavázalo, že Českému rozhlasu poskytne vhodné prostory. A začalo hledání. První variantou byla část volných prostor v Kulturním domě Hronovická. Tam měly být k dispozici dvě volné kanceláře. Jenže pro potřeby rozhlasu to byly nevyhovující prostory. Kanceláře byly malé a navíc sousedily s jevištěm kulturního domu. Hluk z divadelních představení by tak rušil rozhlasové vysílání.

Další nemovitostí, kterou Pardubice Českému rozhlasu nabídly, byla budova bývalé reálky, tj. dnešní druhá budova vedení Pardubického kraje. Podle neoficiálních informací nabízelo město velmi výhodnou nabídku k odkupu. Český rozhlas Hradec Králové měl totiž v Hradci Králové také samostatnou budovu a tak se tehdejšími pracovníky magistrátu tento model zamlouval. Jenže oprava zdevastovaného objektu by stála nemalé finanční prostředky a navíc

tato nemovitost byla pro potřeby Českého rozhlasu Pardubice zbytečně velká a provoz by tedy nebyl ekonomický. Ale město Pardubice prostě chtělo pomoci za každou cenu.

Do třetice se podařilo vhodný objekt najít. A to v ulici Sv. Anežky České čp. 29, kde studio Českého rozhlasu Pardubice sídlí dodnes. Jaroslav Zvára tehdy přišel v pravou chvíli, protože se zrovna chystala kompletní oprava zdevastovaného domu, kde dnes mimo jiné sídlí i divadlo D29. Právě výstavba divadelního sálu a budoucí redakce rozhlasu, která by se vybuodovala o patro výš, se Jaroslavu Zvárovi zamlouvala. Prostory divadelního sálu Český rozhlas využívá pro některé své projekty dodnes. Na poslední chvíli se muselo přistoupit ke změně projektu, protože pro potřeby rozhlasu bylo nutné stávající budovu zvednout o jedno patro. Obě instituce, tedy město Pardubice i Český rozhlas, velmi rychle našly společnou řeč a začalo se s rekonstrukcí.

Ta byla hotova ještě v roce 2001. Už 22. prosince se do nových prostor přestěhovaly obě redaktorky stávající pardubické redakce Milada Velehradská a Drahomíra Bačkorová. Do týmu, který budoval pardubické studio, už patřil také jeho budoucí ředitel Martin Kolovratník, který byl na návrh Jaroslava Zváry přijat 1. září 2001. Původní krajská rozhlasová redakce sídlila v budově Plynostavu a tehdejší stěhování připomínalo akci kulový blesk⁴.

4. POČÁTKY VYSILÁNÍ ČESKÉHO ROZHLASU PARDUBICE V ROCE 2002

4.1 SESTAVOVÁNÍ TÝMU

Hned na počátku roku 2002 se začal tvořit tým, který měl zajišťovat budoucí vysílání Českého rozhlasu Pardubice. Výběr zaměstnanců byl plně v kompetenci Martina Kolovratníka, který byl vedoucím celého týmu a také řídil kompletní chod celé redakce. Ta tehdy i s Martinem Kolovratníkem čítala 13 lidí, 6 zaměstnanců a 7 externistů.

Na pozici Vedoucí zpravodajské směny nastoupila od 1. února 2002 stávající redaktorka Drahomíra Bačkorová, která byla do Pardubic organizačně převedena z Českého rozhlasu

⁴ „Ty dvě holky jsme poslali na dvě hodiny do terénu, ať něco natočí. Mezitím jsme odmontovali modemy a zabalili počítače a přešli jsme do nových prostor. A už večer se rozhlasové příspěvky zpracovávaly ve zbrusu novém studiu.“ vzpomíná na historický okamžik v dějinách Českého rozhlasu Pardubice jeho bývalý ředitel Martin Kolovratník.

Hradec Králové. Ta měla na starosti vedení zpravodajského týmu a byla odpovědná řediteli za obsah zpravodajství, jeho formu a kvalitu.

Vedoucím techniky se stal Petr Kestřánek. Ten do Pardubic přišel z královéhradeckého studia Českého rozhlasu, kde podal výpověď a začal pracovat pro „konkurenci“. Na pozicích redaktorů pracovali Petr Kouba a Pavla Kociánová, kteří dostali od Českého rozhlasu zaměstnanecký poměr. Posledním zaměstnancem, který nastoupil do pardubické redakce, byla ekonomka a produkční v jednom Hana Chaloupková.

Od 1. března 2002 se redakční tým rozšířil o 7 externích spolupracovníků. Milada Velehradská měla na starost kulturu, Viera Pavlasová zpravodajsky pokrývala svitavský region, redakční činnosti se věnoval také duchovní otec pardubického rozhlasu Jaroslav Zvára a krajský sport dostal na starost Václav Plecháček, který na stejné pozici působil v Hradci Králové. Další novou tváří pardubického týmu byl moderátor zpráv Miroslav Janovský. Externími spolupracovnicemi byly také analytičky a produkční Linda Kubáková a Radka Urbancová.

Tento tým začal pracovat na přípravě startu vysílání, který byl naplánován na 4. března 2002.

4.2 ÚKOLY PARDUBICKÉ REDAKCE ČESKÉHO ROZHLASU

Hlavním úkolem nově vzniklého redakčního týmu bylo zpravodajské pokrytí celého Pardubického kraje. Do doby zahájení samostatného vysílání vyráběla redakce zpravodajství a publicistiku pro Český rozhlas Hradec Králové. Posluchači v obou krajích tedy byli rovnoměrně informováni o dění v bývalém Východočeském kraji. Pardubická redakce samozřejmě spolupracovala i s dalšími stanicemi z portfolia Českého rozhlasu, hlavně s Českým rozhlasem 1 Radiožurnál a Českým rozhlasem 2 Praha. Těmto stanicím dodávala zpravodajství z dění v kraji. Pracovní náplní redaktorů byla také příprava diskusních a publicistických pořadů pro Český rozhlas Hradec Králové. Nově vzniklá pardubická redakce tedy lépe pokrývala krajské zpravodajství a publicistiku.

4.3 ZAHÁJENÍ VYSÍLÁNÍ ČESKÉHO ROZHLASU PARDUBICE

Novodobá historie Českého rozhlasu Pardubice se začala psát 4. března 2002, kdy slavnostním přestřižením pásky odstartovalo vysílání pro Pardubický kraj. Historického aktu se kromě ředitele Českého rozhlasu Václava Kasíka zúčastnili také představitelé kraje, města

Pardubic a další významní hosté. Pardubická redakce tehdy ještě neměla vlastní frekvence. Vysílalo se tak na vlnách Českého rozhlasu Hradec Králové. Historicky prvním pořadem odbaveným z Pardubic, byl dvouhodinový dopolední „Habaděj“. Pak se pardubické studio z vysílání Českého rozhlasu Hradec Králové zase odpojilo.

Pravidelné vysílání Českého rozhlasu Pardubice odstartovalo až 5. března, i když zatím se jednalo pouze o lokální odpojovaná okna. Vysílalo se na frekvenci 101,1 MHz z vysílače Krásné. V ostatním čase bylo na tomto kmitočtu šířeno vysílání Českého rozhlasu Hradec Králové. Zatím tedy nelze hovořit o žádném programu. Vysílací prostor pardubické redakce byl v počátcích opravdu minimální. Tři odpojovaná okna byla v délce 20 minut a zahrnovala tři zpravodajské relace. V deset hodin pětiminutové zpravodajství, ve třináct hodin se vysílaly desetiminutové „Události z regionu“ a v šestnáct hodin přišla na řadu další pětiminutová zpravodajská relace. Dvakrát denně, dopoledne a odpoledne, pak byla ještě zařazena krátká aktualita, která byla odbavována z Pardubic a vysílána na obou kmitočtech Českého rozhlasu Hradec Králové.

Vlastní program Českého rozhlasu Pardubice byl vytvořen až v prosinci 2002 po vyřešení kmitočtové situace.

4.4 KMITOČTOVÁ SITUACE

V letech 2001 a 2002 bylo ve Východních Čechách nutné vyřešit velmi komplikovanou kmitočtovou situaci. Získat pro Pardubický kraj uspokojivé kmitočtové pokrytí bylo pro Český rozhlas velkým rébusem. Vedení veřejnoprávního média tuto otázku řešilo téměř dva roky. A to i ve spolupráci s technickým odborem Úřadu Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Od prvních dílčích kroků v roce 2001 se nakonec podařilo dospět až k poslední etapě kmitočtových změn na konci roku 2002.

Tyto změny se přímo týkaly i královéhradeckého studia. V říjnu 2001 byla provedena přípravná fáze, tj. změna kmitočtu mezi stanicemi Český rozhlas 3 – Vltava a Český rozhlas Hradec Králové na lokalitě Trutnov/Černá hora. Současně byl zvýšen výkon pro hradecký program. Od listopadu 2002 byly do provozu spuštěny dokrývače pro Hradec Králové a Rychnovsko, které zajistily kvalitní pokrytí území Královéhradeckého kraje. Tím se mohla uvolnit silná frekvence 100,1 MHz na Krásném.

Právě na tomto kmitočtu od 4. března 2002 provizorně vysílal Český rozhlas Pardubice a to formou tzv. lokálních odpojovaných oken vstupoval do stávajícího programu Českého rozhlasu Hradec Králové. 2. prosince 2002 zahájilo pardubické studio vysílání na svém hlavním kmitočtu 104,7 MHz z vysílače v Hoděšovicích. V provozu byly také dva dokrývače, pro město Pardubice na frekvenci 101 MHz a pro Svitavsko na frekvenci 102,4. Tento dokrývač vysílal z Kamenné Horky. Dokončení tohoto projektu umožnilo předat kmitočet 100,1 MHz (Krásné) celoplošné stanici Český rozhlas 2. Finální změnou pak byl přesun klíčové frekvence Českého rozhlasu Pardubice 104,7 MHz z Hoděšovic do vhodnější lokality na Krásné. Toto stěhování umožnilo výrazně zlepšit pokrytí Pardubického kraje signálem Českého rozhlasu Pardubice.

4.5 TECHNICKÉ VYBAVENÍ REDAKCE

Technické vybavení pardubické redakce mělo v roce 2002 poměrně turbulentní vývoj. Na začátku roku vlastnila tehdy ještě pobočná redakce Českého rozhlasu Hradec Králové dva staré osobní počítače, modem a jeden notebook. Toto vybavení bylo plynule převedeno do majetku Českého rozhlasu Pardubice. Ke konci roku už stanice disponovala třemi stanicemi se systémem pro odbavení vysílání zn. Dalet a technikou byla také vybavena dvě studia a dvě hlasatelny. I přesto ale tehdejší vedení stanice bojovalo za další techniku, protože její stav byl pro potřeby redakce a vysílání nedostatečný. Šéfredaktor studia Martin Kolovratník usiloval o získání nových vysílacích pultů, protože v první fázi byla do Pardubic dodána repasovaná zařízení, která už nebyla příliš spolehlivá.

Protože se studio nacházelo v půdních prostorách, byla ještě v roce 2002 zahájena investiční akce na klimatizování studií. Instalace zařízení se uskutečnila v prvním čtvrtletí roku 2003.

5. PLNĚ SAMOSTATNÉ VYSÍLÁNÍ ČESKÉHO ROZHLASU PARDUBICE V ROCE 2002

5.1 VLASTNÍ PROGRAMOVÉ SCHÉMA

Plnohodnotné vysílání Českého rozhlasu Pardubice odstartovalo až 2. prosince 2002. Dříve se k tomuto kroku nemohlo přistoupit kvůli složité kmitočtové situaci, kterou jsem popsal výše. Vysílání startovalo v pět hodin ranním blokem a končilo zprávami v osmnáct hodin. Při tvorbě programu byla vzata v úvahu specifika regionu, tradice původního programu Českého rozhlasu Hradec Králové, rozhlasová konkurence, obliba celoplošných stanic, rozvíjející se patriotismus nově vznikajícího kraje. Hudební složka programu mírně převažovala nad

mluveným slovem. Při výběru hudby se dával důraz hlavně na českou tvorbu. Formátově měla pardubická stanice hodně blízko k Českému rozhlasu Region. V dopoledních časech bylo do vysílání zařazováno větší množství publicistických příspěvků. Posluchačům byly nabízeny různé poradny, rozhovory se zajímavými hosty a také se kladl důraz na občanská témata. Všechny složky programu byly důsledně koncipovány jako „proudové vysílání“ – tj. kombinace mluveného slova (formou příspěvků s danou stopáží a obsahem) a hudby.

Pro novou stanici v éteru Pardubického kraje bylo důležité klást důraz na jednotnou grafickou identifikaci. Základem pro znělky byla grafika, která byla společná pro všechny regionální stanice Českého rozhlasu. Jiné hlasy byly použity ve znělkách, jiné hlasy v autopromech a jiné hlasy v reklamě a sponzoringu. K žádnému z těchto účelů nebyl použit hlas z vysílání, tedy nejednalo se o moderátora nebo redaktora. Toto rozdělení je dodržováno dodnes.

5.2 ZPRAVODAJSTVÍ

V průběhu roku 2002 zažila pardubická redakce velmi turbulentní období. Po několikaměsíčním provozu v provizorních podmínkách lokálních odpojovaných oken začala plnohodnotně fungovat se startem celodenního vysílání (2. prosince 2002). Od prosince byl tedy nastaven finální systém fungování redakce. Ta pracovala ve složení: editor, zprávař, redaktori, čtyřadvacetihodinová zpravodajská pohotovost, krajánek v každém okrese Pardubického kraje, sportovní redaktor a kulturní redaktor. Během dlouhého přechodného období se podařilo vybudovat vlastní rešeršní a analytický systém. Ve stanici pracoval jeden analytik programu, který kontinuálně aktualizoval data o veškerém regionálním dění (databáze událostí a kontaktů). Tento nástroj se jevil jako velmi efektivní pro chod stanice v nízkém počtu zaměstnanců. Dosahovalo se vyšší efektivity práce. Veškeré zpravodajství, tzn. zprávy i proudové příspěvky, bylo zaměřeno na dění v Pardubickém kraji. Regionální zprávy zaujímaly v obsahu zhruba 70%. Zbytek byl doplňován příspěvky z okolních regionů, popř. domácím a zahraničním zpravodajstvím. Hlavní osou zpravodajství byly souhrnné regionální relace „Události regionu“. Ty byly vysílány třikrát denně, v 7, 13 a 17 hodin. Tato relace byla doplněna o nejdůležitější domácí a zahraniční informace. Ke standardu zpravodajského vysílání patřilo dopravní zpravodajství (Zelená vlna), informace o počasí a denní přehledy dění.

5.3 PUBLICISTIKA

Hlavní publicistické pořady a příspěvky byly vysílány každý den v blocích „Dopolední region“ a „Odpolední region“. Jednalo se o živé rozhovory v rubrice „Máme hosty“. Do studia vždy dorazil respondent, který se vyjadřoval k aktuálnímu dění v kraji. Další rubrikou byla „Slova“, tady se vykládal význam jednotlivých slov. Rubrika „Životní styl“ nabízela tipy, návody a rady. „Okénko s osobností“ bylo krátké interview s významnou osobností regionu, a to napříč všemi oblastmi lidského konání. Pořad „Na Vaší straně“ byl posluchačskou poradnou, která pomáhala řešit palčivé problémy jakéhokoliv druhu.

Přebíraným pořadem byl „Karambol“, který vysílal Český rozhlas Region. Ten se věnoval lidským vztahům, psychologii, rodinným a partnerským problémům a dalším tématům.

Témata dopoledních publicistických pořadů byla dále rozpracována v odpoledním vysílání. Sledovala se kontinuita tématu, případné další rozšíření nebo další vývoj v aktuálním dění.

Velký důraz byl kladen na krajské sportovní dění. Sportovní redaktor na každé pondělí připravoval speciální pořad „Sport speciál“. Ten kromě výsledkového servisu a pozvánek nabízel posluchačům také analýzy, rozhovory se sportovními osobnostmi regionu nebo tipy a zajímavosti.

Ve čtvrtek v podvečer se Český rozhlas Pardubice věnoval diskusním pořadům „Kulatý stůl“ a „Talkshow“. Kulatý stůl byl zaměřen na vážná a palčivá témata formou diskuze. K vybranému tématu se vyjadřovaly osoby z protichůdných stran a umožněn byl také živý kontakt s posluchači. Talkshow měla formu zábavného povídání s významnou osobností Pardubického kraje.

5.4 ZÁBAVA

Nedílnou součástí vysílání Českého rozhlasu Pardubice byla také zábava a soutěže. Každou sobotu a neděli odpoledne byla ve vysílání zařazena soutěž „Věřte, nevěřte“. V té byly divákům pouštěny ukázky filmů nebo zvuků. Soutěže byly operativně zařazovány i do pásma „Ranní region“. Témata soutěží byla různá, většinou měla návaznost na výhry, které do soutěže věnoval nějaký z partnerů Českého rozhlasu. Další ceny rozdávali moderátoři v „Hudebních dezertech“, kde se kromě soutěží hrálo podle přání posluchačů. V roce 2002

také Český rozhlas Pardubice poprvé nabídl svým posluchačům čtyřhodinový silvestrovský program.

5.5 HUDBA

V přechodném období od 4. března do 2. prosince 2002 se stanice Českého rozhlasu Pardubice formátově podřizovala dominantní složce programu, tedy Českému rozhlasu Hradec Králové. Od 2. prosince 2002 se Český rozhlas Pardubice vydal vlastní odlišnou cestou. Hudební formát byl z 90% identický s Českým rozhlasem Region, Střední Čechy. Stanice přebírala připravené playlisty od středočeského redaktora a upravovala je k obrazu svému. A to hlavně ve vztahu k jednotlivým pořadům, k obsahu příspěvků a podobně. Podle tehdejších prvotních průzkumů byl tento formát v Pardubickém kraji velmi úspěšný. V roce 2002 totiž v kraji působilo jen jedno komerční rádio, které sázelo na podobnou hudbu. Českému rozhlasu Pardubice se tedy podařilo vhodně zaplnit mezeru na trhu.

Speciální pořady v začátku svého vysílání Český rozhlas Pardubice nevyráběl. Jedinou specifickou výjimkou byly „Hudební dezerty“, což byly vlastně písničky na přání. Vlastní tvorba začala až v roce 2003, kdy vznikl pořad zaměřený na folkovou a country scénu a hitparáda regionálních kapel.

5.6 INTERNETOVÉ STRÁNKY STANICE

Na vzniku webových stránek, které se měly stát jedním z pilířů komunikace s posluchači, se začalo pracovat ještě před spuštěním plnohodnotného vysílání. Pracovníkům stanice se podařilo vybudovat aktivní dynamické webové stránky, které fungovaly jako regionální zpravodajský server. V prezentační sekci byly kompletní informace o stanici, tedy personalistika, historie, program a kontakty. Na portálu bylo denně aktualizované zpravodajství, které bylo složeno z přepsaných příspěvků z vysílání. Na stránky byly také operativně umísťovány ankety, mediální spolupráce a různé kulturní programy v regionu. Denní návštěvnost portálu postupně narůstala a v závěru roku dosahovala hodnot, na kterých se pohybovaly ostatní regionální stanice. S webovými stránkami měla stanice do budoucna velké plány.

5.7 VÝZNAMNÉ AKCE POKRYTÉ VYSÍLÁNÍM ČESKÉHO ROZHLASU PARDUBICE

Pardubické studio hned v roce 2002 začalo s kampaní na podporu vysílání. Jednou z možností, jak si udělat reklamu, bylo věnovat se významným akcím v regionu. Hned na začátku června, tedy po třech měsících od slavnostního zahájení vysílání, se logo Českého rozhlasu Pardubice objevilo na mezinárodním hudebním festivalu Smetanova Litomyšl. Pracovníci redakce zajišťovali živé vstupy a přenosy. Také se podíleli na výrobě proudových a zpravodajských příspěvků pro celoplošné stanice Českého rozhlasu.

Další akcí, kde se Český rozhlas Pardubice prezentoval, byl tradiční festival Pardubický Slunovrat. Z této akce se dokonce podařilo odbavit hodinový živý přenos. Protože pardubické studio v té době ještě plnohodnotně nevysílalo, byl tento pořad odbaven na vlnách Českého rozhlasu Hradec Králové.

V létě se pardubické redakci povedlo zrealizovat projekt dvouměsíční soutěže, která měla název „Východočeská putování“. V rámci této soutěže se na vlnách Českého rozhlasu Hradec Králové odvysílaly přenosy z celkem 8 měst Pardubického kraje.

V září se podařilo pokrýt další významnou akci v regionu, a to Rolling Requiem. To byl jediný koncert v České republice, který byl vzpomínkou na tragické události z 11. září 2001 v New Yorku.

V říjnu se pardubické studio prezentovalo prvním přenosem ze sportovní akce. Pracovníci redakce na celé dva dny obsadili pardubické dostihové závodiště, aby posluchačům zprostředkovali dění z nejnavštěvovanějšího dostihového víkendu, v rámci kterého se běží Velká pardubická. Redaktoři tuto významnou akci nepokrývali jen zpravodajsky, ale nabízeli také živé vstupy.

5.8 POSLECHOVOST V ROCE 2002

Hodnotit poslechovost Českého rozhlasu Pardubice v roce 2002 lze velmi obtížně. Stanice sice začala vysílat 4. března, ale pouze v rámci lokálních odpojovaných oken. Ostrý start vysílání se uskutečnil až na konci roku, takže tehdy ani nebyl čas zpracovat nějaký podrobný průzkum. Podle slov šéfredaktora studia Martina Kolovratníka poslechovosti nepomohlo ani kmitočtové řešení vysílání. Český rozhlas Pardubice totiž zahájil ostré vysílání na frekvenci „zděděné“ po Českém rozhlase 2 Praha, který poslouchala jiná cílová skupina, než na kterou mířilo pardubické studio. Vedení stanice i přes tyto počáteční problémy doufalo, že by Český rozhlas Pardubice mohlo v polovině roku 2003 poslouchat až 30 tisíc posluchačů denně.

6. SAMOSTATNÝ PROGRAM ČESKÉHO ROZHLASU PARDUBICE

V roce 2003 se Českému rozhlasu Pardubice podařilo plně etablovat na rozhlasovém trhu v Pardubickém kraji. Stanice si dokázala najít své posluchače, kterým nabízela komplexní informace o dění v regionu. K posluchačům se dostaly zprávy ze všech důležitých oblastí, tedy krajské a komunální politiky, kultury i sportu.

7. HOSPODAŘENÍ ČESKÉHO ROZHLASU PARDUBICE

Pardubické studio se v prvním roce svého vysílání, tedy v roce 2003, skutečně drželo plánu, kterým přesvědčilo vedení Českého rozhlasu o nutnosti založit stanici. Náklady na provoz dokázalo udržet na minimální výši. Podle rozpočtového plánu měla pardubická pobočka hospodařit s ročním rozpočtem 11 376 000 Kč. Tento odhad byl nakonec překročen o 812 000 Kč, když skutečné náklady na provoz dosáhly v roce 2003 12 188 000 Kč. Po dalším nově založeném studiu v Jihlavě, které hospodařilo s necelými 10 miliony, se jednalo o druhý nejnižší rozpočet mezi regionálními stanicemi. Třeba například konkurenční Hradec Králové potřeboval v roce 2003 celkem 29 093 000 Kč⁵. S podobným rozpočtem pracuje pardubické studio dodnes, třeba v roce 2014 potřebovalo na svůj provoz 11 043 000 Kč. Pořád se tedy jedná o jeden z nejnižších rozpočtů v rámci regionálních studií Českého rozhlasu.

8. VZNIK CENTRA ZPRAVODAJSTVÍ A REORGANIZACE REGIONÁLNÍ REDAKCE V ROCE 2013

První velká reorganizace regionálních studií se uskutečnila 1. 1. 2013, kdy v rámci celého Českého rozhlasu vzniklo Centrum zpravodajství. Plán založení Centra zpravodajství byl odsouhlasen 1. května 2012. Ředitelem byl jmenován Tomáš Pancíř, který byl zodpovědný za chod celého centra, tvořeného jednotlivými redakcemi a rešeršním oddělením.

Hlavním cílem vzniku Centra zpravodajství bylo zefektivnění práce centrální redakce Českého rozhlasu v Praze a regionálních redakcí. V praxi to znamenalo hlavně personální a také systémové změny v krajských redakcích. Až do 31. 12. 2012 byli redaktoři a editoři pracovníky krajských studií. Vznikem Centra zpravodajství přešli pracovníci, kteří se podíleli na výrobě zpravodajství, pod centrální pražskou redakci. To znamenalo také změnu pracovních postupů v regionální stanici. Ředitelům krajských redakcí tak podléhali pouze moderátoři, editoři, obchodníci, marketingoví pracovníci a technici.

⁵ http://media.rozhlas.cz/_binary/00224222.pdf

V pardubickém studiu, podobně jako v ostatních regionálních redakcích, se na první pohled nic nezměnilo. Lidé stále seděli na svých místech, ale změn bylo opravdu hodně. Od ledna 2013 si krajské stanice musely objednávat zpravodajský servis u Centra zpravodajství. To v každém kraji vedl člověk, který získal funkci Vedoucí regionální redakce Centra zpravodajství. V Pardubicích tuto pozici připadla dlouholeté redaktorce Drahomíře Bačkorové. Pod jejím vedením fungovali čtyři kmenoví pracovníci a také externisté, kteří zpravodajsky pokrývali odlehlejší části Pardubického kraje.

Velkou změnou prošla příprava zpravodajských a proudových příspěvků pro potřeby krajské i celostátní redakce. Staniční editoři, kteří zodpovídali za obsah regionálního vysílání, si veškerý zpravodajský servis objednávali u Vedoucího regionální redakce Centra zpravodajství. Ten následně instruoval své podřízené, kteří na jeho pokyn zajistili výrobu potřebného materiálu. Jednotliví redaktoři museli pravidelně připravovat nabídku témat, které pak Vedoucí regionální redakce nabízel právě staničním editorům.

Vznikem Centra zpravodajství byla také nastavena důsledná kontrola vyrobených příspěvků, jejímž cílem bylo minimalizovat faktické chyby ve vysílání. Celý Český rozhlas používá redakční systém iNews, který musel být pro nový systém práce výrazně upraven. Pracovníci redakce, ať už centrální nebo krajské, vyráběli zpravodajské a proudové příspěvky v tzv. „koši“. Odtud si je bral editor Centra zpravodajství, což byla pověřená osoba v krajské nebo celostátní redakci. Ten musel připravený příspěvek nejprve pečlivě zkontrolovat a až po jeho schválení si ho mohly převzít pracovníci krajského či jiného studia a použít ho do vysílání. Takto nastavený systém funguje v České rozhlase dodnes.

9. REORGANIZACE REGIONÁLNÍCH STUDIÍ V ROCE 2013

V roce 2013 prošla všechna regionální studia Českého rozhlasu velmi turbulentním obdobím. V případě Českého rozhlasu Pardubice se dokonce přemýšlelo, že by se zvolil model, který fungoval třeba v Ústeckém a Libereckém kraji. Český rozhlas Sever, tedy redakce v Ústí nad Labem, fungoval jako plnohodnotná stanice s celodenním vysíláním, do které se na vybraných frekvencích pokrývajících daný kraj připojovala liberecká redakce. Finančně i provozně byl model „velké matky“ a menšího regionu méně náročný. Zastáncem této myšlenky byl generální ředitel Peter Duhan.

„Skutečně to vypadá tak, že budeme uvažovat o propojení nebo spojení Hradce Králové a Pardubic, protože Pardubice vykazují mimořádně nízkou poslechovost. Bohužel obecně musím brát vždy v úvahu i poslechovost toho kterého regionálního studia“ řekl pro server Digizone 2. 4. 2013 právě Peter Duhan.⁶

Při plánu generálního ředitele Petera Duhana mohly regionální studia doplatit na nejasný výklad zákona o Českém rozhlasu, který jsem popisoval výše. Ten sice říkal, že Český rozhlas musí mít v každém kraji regionální studio, ale nebylo přesně definováno, zda má jít o plnohodnotnou stanici nebo pouze malou redakci s několika málo zpravodajskými vstupy.

Černý scénář se pro pardubickou redakci Českého rozhlasu nakonec nenaplnil a stanice přežila i se svým celodenním programem. Vše ale směřovalo k vytvoření nové sítě regionálních stanic, která byla označována za národní okruh. To byl plán generálního ředitele Petera Duhana, který zmínil ve svém kandidátském projevu v roce 2011. Tento projekt dostal na starost tehdejší šéf programu Českého rozhlasu Jan Menger, který by jmenován do funkce náměstka pro regionální vysílání. Primárním cílem tohoto kroku neměla být finanční ani personální úspora, ale posílení regionální tvorby. Hlavním cílem bylo do tří let vytvořit nejposlouchanější programový okruh Českého rozhlasu.

Regionální síť do konce roku 2013 prošla největšími změnami od roku 1989. V každém kraji sice zůstalo studio, ale vedení mělo být vždy pro dvě stanice společné. Český rozhlas Pardubice měl tedy po letech navázat velmi úzkou spolupráci s pobočkou v Hradci Králové. Už na začátku května schválila Rada Českého rozhlasu návrh generálního ředitele Petera Duhana na odvolání ředitelů všech regionálních studií. Ti ve svých funkcích zůstali do 30. září. Až do nástupu nového vedení byli bývalí šéfové pověřeni řízením studií. V Pardubicích tedy po 11 letech skončil Martin Kolovratník, který stál u zrodu této regionální stanice. V rámci restrukturalizace regionálního vysílání skončil také ředitel Českého rozhlasu Hradec Králové Jiří Kánský.

Ještě týž měsíc, tedy v květnu 2013, byla vypsána výběrová řízení na šéfy sloučených pracovišť. Ti měli do svých funkcí nastoupit k prvnímu říjnu. Do nového tendru se přihlásili i oba současní ředitelé východočeských stanic Martin Kolovratník a Jiří Kánský. Rada Českého rozhlasu nakonec dala přednost jinému kandidátovi. Ředitelem Českého rozhlasu Pardubice

⁶ <http://www.digizone.cz/clanky/krajka-studia-ceskeho-rozhlasu-ceka-reorganizace-nektera-vyrazne-zestihli/>

a Českého rozhlasu Hradec Králové byl jmenován Pavel Kudrna. Ten v Českém rozhlase pracoval dlouhá léta na pozici redaktora a moderátora. Vystudoval Vysokou školu zemědělskou, obor provoz a řízení na Fakultě provozně ekonomické. Zabýval se také studiem pedagogiky a psychologie na Univerzitě Karlově.

10. ZMĚNY VE VYSÍLÁNÍ PO NÁSTUPU NOVÉHO ŘEDITEL PAVLA KUDRNY

Pavel Kudrna se své funkce ředitele studií v Pardubicích a Hradci Králové ujal 1. října 2013 a okamžitě se snažil uplatnit svoji vizi. Došlo k výrazné redukci znělkové grafiky, což ne v každém případě bylo nejlepší řešení. Zpravodajské relace připomínaly vysílání Českého rozhlasu v 60. letech minulého století a podle mého názoru ztratily pro posluchače přehlednost. Jednotlivé příspěvky byly oddělovány pouze takzvanou „s pauzou“ a celá zpravodajská relace se stala monotónní.

Pavel Kudrna nebyl a není příznivcem sportu, a proto byl na obou stanicích zrušen pondělní hodinový pořad „Sportovní region. Z vysílání se vytratil také třicetiminutový pořad „Hokej speciál“, který mapoval dění v pardubickém extraligovém hokejovém klubu.

Postupně začínalo ubývat také mluvené slovo ve prospěch hudební složky programu. Český rozhlas Pardubice hrál hlavně českou hudbu 60. a 70. let minulého století s přesahem do let 80. a 90.

Díky sloučení managementu východočeských stanic začal Český rozhlas Pardubice více spolupracovat s královéhradeckým studiem. Začalo docházet k výměně zajímavých pořadů, stanice si navzájem přebíraly kvalitní reportáže, informace do zpravodajských relací. Posluchači v Pardubickém kraji byli více seznamováni s děním v Královéhradeckém kraji a naopak.

11. PROGRAMOVÉ SCHÉMA ČESKÉHO ROZHLASU PARDUBICE OD ROKU 2014

Rok 2014 znamenal pro Český rozhlas Pardubice změny formální i obsahové. Ty souvisely hlavně se startem projektu Regiony 2014 a také se změnou zpracování vysílání a práce moderátorů, editorů a zprávařů.

Programové schéma pardubického studia mělo posluchačům nabídnout větší srozumitelnost vysílání. Tyto změny příliš nepotěšily konzervativní posluchače stanice. Ve srovnání s předchozím rokem totiž došlo ke snížení hodnoty všech ukazatelů poslechovosti. To byl

důkaz toho, že posluchači Českého rozhlasu Pardubice nebyli připraveni na radikální změny a dlouho trvalo, než si opět našli cestu k rozhlasovým přijímačům.

Ranní blok vysílání Českého rozhlasu Pardubice se profiloval jako zpravodajsko-hudební, dopolední jako oddychový, odpolední jako zpravodajsko-hudební. Prioritou programového schématu byla přehlednost, důraz na regionální zpravodajství, vlídnost a profesionální projev moderátorů a jejich perfektní schopnost odbavit vysílání stanice. Podíl hudby narostl na 65%.

Český rozhlas Pardubice i nadále nabízel svým posluchačům populární talk-show Jolany Voldánové „Rande s Jolanou“. „Východočeské výlety“ nově kladly důraz na reportáže z terénu, upustilo se tedy od vstupů ze studia. Do programu byly zařazeny i tematické publicistické seriály. K nejrozsáhlejším patřil patnáctidílný seriál o venkovských technických památkách Pardubického kraje. Vysílán byl také pořad „Živá laboratoř“, který vznikl ve spolupráci s Univerzitou Pardubice.

V roce 2014 také odstartovalo společné vysílání se studiem Hradec Králové. V předem určených časech se na frekvencích obou stanic vysílal týž program, například Vaření s Habadějem nebo Křížovka. Český rozhlas Pardubice začal od sousedů z Hradce Králové také přebírat magazín o životním stylu Šarm.

12. POSLECHOVOST

12.1 TYPICKÝ POSLUCHAČ

Regionální stanice Českého rozhlasu, tedy i pardubické studio, nabízí posluchačům spotřebitelská témata (poradny orientované na každodenní problémy a nabídka pomoci při jejich řešení), zábavné žánry a písničky na přání. Velký důraz klade na přímý kontakt s posluchači. Hudební program tvoří převážně česká hudba v žánrech pop, pop-country, country a folk.

Typický posluchač je ve věku 50 let, o něco častěji je to žena, která tráví svůj volný čas většinou s rodinou a nejbližšími přáteli. Zajímá se o přírodu, zdraví, vztahy mezi lidmi, kutilství, vaření, věnuje se vnučatům. Mezi její záliby patří sledování televize, poslech rozhlasu a četba⁷.

⁷ http://www.rozhlas.cz/reklama/vyzkum/_zprava/kdo-posloucha-cro--1165675

12.2 VÝVOJ POSLECHOVOSTI ČESKÉHO ROZHLASU PARDUBICE

Vývoj poslechovosti Českého rozhlasu Pardubice se mi bohužel podařil sestavit až od roku 2006. To Český rozhlas spustil projekt měření poslechovosti Radio projekt. Obecně lze říci, že Český rozhlas Pardubice hned do svého vzniku patřil mezi nejméně poslouchané stanice v rámci regionálního vysílání Českého rozhlasu. Nízká čísla vykazovalo i další studio, které vzniklo díky novému členění územně správních celků, tedy Český rozhlas Vysočina.

Najít stálé posluchače v Pardubickém kraji bylo složité. I přes masivní marketingovou kampaň dávala v roce 2003, tedy v prvním roce plnohodnotného vysílání, převážná většina posluchačů i nadále přednost Českému rozhlasu Hradec Králové. Toto si vysvětluji přílišnou konzervativností posluchačů regionálních stanic Českého rozhlasu. Boj o posluchače byl tedy v Pardubickém kraji dlouhodobou záležitostí.

Nejlepších výsledků na trhu všech regionálních stanic dosáhlo pardubické studio v prvním pololetí roku 2012. Tehdy takzvaný share, tedy poslechovost, poprvé v historii překonala hranici 5 procentních bodů. Český rozhlas Pardubice tehdy poslouchalo 5,2 % všech posluchačů regionálních stanic. V dlouhodobém boji s královéhradeckým studiem to byl mizivý úspěch. Český rozhlas Hradec Králové totiž poslouchalo v průměru více jak 6% posluchačů.

Český rozhlas Pardubice prohrával s hradeckou redakcí i v týdenním dosahu regionálních stanic. Poslechovost Českého rozhlasu Hradec Králové byla prakticky dvojnásobná. Zatímco hradeckou stanici poslouchalo týdně i více než 90 tisíc posluchačů, pardubické studio vysílalo maximálně pro zhruba 45 tisíc posluchačů. Nejlépe si Český rozhlas Pardubice vedl od druhého čtvrtletí roku 2008 do prvního čtvrtletí roku 2009. Tehdy stanici poslouchalo týdně více než 44 tisíc posluchačů. Na podobná čísla se podařilo navázat také od třetího čtvrtletí 2013 do prvního čtvrtletí roku 2014. I v tomto časovém období dokázal Český rozhlas Pardubice v týdenní poslechovosti třikrát za sebou překonat hranici 40 tisíc posluchačů.

Ani denní poslechovost Českého rozhlasu nebyla nikterak závratná. I v této sledované disciplíně dominoval konkurenční Český rozhlas Hradec Králové. Jedinou výjimkou bylo první čtvrtletí roku 2011. Tam se denní poslechovost pardubického studia dostala téměř na dvojnásobná čísla. Stanici tehdy poslouchalo denně 32 tisíc posluchačů. Pak ale zase následoval poměrně výrazný propad a denní poslechovost nepřekročila 20 tisíc posluchačů.

Jediným aspektem, jakým se Český rozhlas Pardubice mohl měřit s konkurentem z Hradce Králové, byla průměrná doba poslechu. Tento souboj mezi oběma stanicemi byl vzácně vyrovnaný a několikrát mělo pardubické studio dokonce mírně navrch. Třeba v prvním čtvrtletí roku 2006 vydržel průměrný posluchač poslouchat Český rozhlas Pardubice o 67 minut déle než stanici z Hradce Králové. Podruhé od roku 2006 pak Pardubice překonaly Hradec Králové v prvním čtvrtletí roku 2008, i když tehdy jen o 12 minut. Výrazný nárůst pak přišel ve třetím čtvrtletí téhož roku, kdy byla pardubická stanice poslouchána téměř o hodinu déle. Výsledky jako na houpačce pokračovaly až do roku 2014.

13. BUDOUCNOST ČESKÉHO ROZHLASU PARDUBICE

13.1 IDENTITA STANICE

Od 1. ledna 2014 došlo ve všech regionálních studiích k zavedení nového programového schématu⁸. Stále se vysílalo od 5 do 18 hodin. Pak následovalo společné vysílání pro všechny regiony. Nové programové uspořádání umožňovalo dvakrát denně vysílat jeden pořad napříč všemi stanicemi. Jednalo se „Česko země neznámá“ a „Humoriádu“. To vytvářelo image další celoplošné stanice Českého rozhlasu. Obě východočeská studia navíc začala hrát prakticky stejnou hudbu. Takže při přeladování mezi jednotlivými stanicemi jste mohli rychle nabýt dojmu, že posloucháte stále stejnou stanici. Rozdílná byla pouze zvuková identifikace. Už tímto krokem začaly všechny regionální stanice Českého rozhlasu ztrácet své kouzlo unikátnosti. Až do konce roku 2013 si totiž jednotlivé stanice skládaly svůj program výhradně samy, tudíž mohly velmi pružně reagovat na různé situace a potřeby regionu. Pro další vývoj regionálních stanic Českého rozhlasu by podle mého názoru bylo lepší, kdyby si stanice mohly více rozhodovat o svém programu. Posluchač by si mohl opět najít pořady, které rád poslouchá.

13.2 ZACÍLENÍ NA NOVÉ POSLUCHAČE

V roce 2016 bylo typickému posluchači Českého rozhlasu Pardubice zhruba 50 let⁹, jsou to hlavně ženy, které většinu času tráví péčí o domácnost. Obecně by měl Český rozhlas Pardubice cílit i na mladší generaci, protože dění v regionu nezajímá jen výše zmíněného typického posluchače. Jenže zaujmout větší okruh příznivců není jednoduché. Tady vedení

⁸ Detailně popsáno v kapitole č. 11

⁹ Detailně popsáno v kapitole č. 12.1.

stanice nemůže ze dne na den přepracovat vysílací schéma, to by hrozilo velké riziko ztráty konzervativních posluchačů.

Nabízí se tedy cesta postupného „omlazení“ vysílání. Hlavním klíčem k úspěchu je atraktivní hudba. V současné době vysílá pardubická stanice hudbu spíše 60. a 70. let minulého století. To rozhodně není špatně, ale chtělo by to posun někam k létům devadesátým. To je muzika, která může oslovit i mladší posluchače, kteří by se rádi dozvěděli něco o tom, co se událo v jejich okolí.

Právě na kvalitní hudbě založil svůj úspěch Český rozhlas Radiožurnál. Ten sází na muziku 90. let minulého století a mladší a myslím si, že díky tomu přilákal více posluchačů. Jen v roce 2014 se počet denních posluchačů zvýšil o téměř 33 tisíc a počet týdenních posluchačů o 9 tisíc. Pro Český rozhlas Radiožurnál to byla nejlepší čísla od roku 2006, kdy Český rozhlas zahájil projekt měření poslechovosti pod názvem Radio Projekt¹⁰.

A právě tohle by mohla být v budoucnu i cesta regionálních stanic. Je jasné, že nemohou mít úplně stejné hudební schéma jako například ČRo Radiožurnál, ale mohou se mu alespoň přiblížit. Na regionálních vlnách není nutné hrát poslední hity, ale pokud by byla muzika oproti Radiožurnálu posunuta třeba o 10 let zpět, tak věřím, že by se povedlo oslovit větší počet posluchačů. Právě moderní hudba je to, co posluchače přiláká. To mohu potvrdit z vlastní zkušenosti, protože i já jsem v posledních zhruba dvou letech začal poslouchat hlavně Český rozhlas Radiožurnál. Předtím jsem byl věrným posluchačem Radia Impuls, ale poté co se změnila hudební struktura Radiožurnálu, tak ve většině případů poslouchám právě tuto stanici, kde se také dozvím spoustu zajímavých informací. A touto cestou by měly jít i regionální stanice. Můžete mít sebekvalitnější zpravodajství, proudové příspěvky a další programové věci, ale pokud člověk nevydrží poslouchat hudbu, tak všechna tahle práce vyzní naprázdno.

13.3 MÉDIUM VEŘEJNÉ SLUŽBY

S rokem 2014 se Český rozhlas Pardubice začal tvářit jako klasická komerční stanice. Vedení kladlo důraz hlavně na hudbu, která jak jsem popsal výše, byla určena spíše starším posluchačům. Hodně se omezilo mluvené slovo, což byla podle mého názoru škoda. Kdo jiný

¹⁰ http://media.rozhlas.cz/_binary/03349705.pdf

než veřejnoprávní médium si může dovolit zařadit do svého vysílání právě tuhle formu komunikace s posluchačem. Klást důraz pouze na hudební složku programu bylo krátkozraké rozhodnutí.

Před rokem 2014 Český rozhlas Pardubice velmi podrobně mapoval také velké sportovní akce v regionu. Velký prostor dostával klasický dostihový závod Velká pardubická. Z té pracovní redakce zajišťovali rozsáhlé vysílání, které posluchačům přibližovalo oba dny vrcholu dostihové sezóny v České republice. A tento způsob vysílání považuji za určitou nadstavbu, kterou svým posluchačům může přinést veřejnoprávní médium. Kromě pravidelných živých vstupů z obou dní bylo v neděli připraveno i tříhodinové živé vysílání přímo ze závodiště. U mikrofonu moderátorů se střídali zajímaví hosté, byly odbavovány příspěvky natočené přímo na závodišti, a posluchači tak mohli díky rozhlasovým vlnám okusit atmosféru dostihového vrcholu sezóny. Při tomto formátu vysílání šla stranou hudba a bylo upřednostněno dění na závodišti, což byl jednoznačně dobrý počin. Na závěr celého vysílání byla posluchačům v přímém přenosu zprostředkována i samotná Velká pardubická.

V roce 2015 zvolil Český rozhlas při vysílání Velké pardubické zcela jinou strategii, která pro tento formát vysílání nebyla vhodná. V neděli byla přímo ze závodiště odbavena pouze hodina živého vysílání, která byla navíc hodně roztříštěna právě hudbou. To hodně komplikovalo práci v terénu. Přímo na závodišti byl moderátor a redaktor, který se pohyboval v paddocku a snažil se zprostředkovávat živé vstupy s trenéry jednotlivých koní. A tady se ukázalo, jak nedomyšlené bylo klást důraz na hudbu. Někteří potenciální respondenti totiž nabízený prostor ve vysílání odmítli s tím, že nemohou čekat, až dohraje písnička. Pokud by se dopředu upravilo vysílací schéma tak, aby v momentu představování koní v paddocku vedl moderátor diskusi na dané téma s hostem, mohl by redaktor v terénu do vysílání pružněji vstupovat a celý přenos by byl pestřejší, a tudíž pro posluchače i atraktivnější. Pokud chce Český rozhlas Pardubice vysílat Velkou pardubickou i v příštích letech, měl by se výrazně zamyslet nad formátem vysílání. Nejlepší by bylo oprášit starý osvědčený model, který byl podle mého názoru pro posluchače atraktivnější, a tudíž záživnější.

Právě na tomto příkladu jsem chtěl prezentovat, že klást důraz jen na hudební složku vysílání není vždycky nejlepší řešení. Myslím si, že se regionální stanice Českého rozhlasu samy připravily o přidanou hodnotu mluveného slova, která je v minulosti odlišovala od komerčních rádií. Při plánování živých přenosů je důležité si dopředu stanovit, co chci

posluchačům nabídnout. Jde tedy primárně o to, aby se každý přenos řešil individuálně a ne podle určité šablony.

13.4 SPORTOVNÍ POŘADY VE VYSÍLÁNÍ

Po nástupu nového ředitele Českého rozhlasu Pardubice a Hradec Králové Pavla Kudrny z vysílání zcela vymizely pořady se sportovní tematikou. I tohle bylo podle mého názoru špatné rozhodnutí a já osobně bych se přikláněl k návratu těchto pořadů do vysílacího schématu. V České republice se o sport zajímá valná většina veřejnosti a toho by měly regionální stanice Českého rozhlasu jednoznačně využít. Kdo jiný může nabídnout kompletní regionální sportovní servis než právě veřejnoprávní médium.

Hodinový pořad „Sportovní region“, který se na vlnách Českého rozhlasu Pardubice vysílal dlouhá léta v pravidelném čase v pondělí v 17 hodin, právě podrobně mapoval sportovní dění v regionu. Posluchačům byl nabízen precizní výsledkový servis, mnohdy okořeněný reportáží přímo z centra dění. Pořad se vysílal živě a k debatě si moderátor, kterým byl sportovní redaktor, zval zajímavé hosty. Posluchači a sportovní fanoušci tak měli jedinečnou šanci zjistit, jak si vede jejich oblíbený regionální sportovec nebo tým.

Dalším sportovním pořadem, který vymizel z vysílání Českého rozhlasu Pardubice, byl „Hokej speciál“. Jednalo se o půlhodinový diskusní pořad, který se zaměřoval na dění v extraligovém hokejovém klubu HC Pardubice. Redakce měla navázanou velmi úzkou spolupráci s managementem klubu a v každém díle se mohli posluchači dozvědět horké novinky buď přímo od hráčů, nebo od někoho z realizačního týmu či přímo z managementu. Vzhledem k tomu, že je v Pardubicích extraligový hokej velmi populární, považuji zrušení tohoto pořadu za další hrubou chybu současného vedení Českého rozhlasu Pardubice.

Pokud by management obou stanic trval na sjednoceném vysílacím schématu, tak by stejný pořad mohl vysílat i Český rozhlas Hradec Králové. Také ve městě pod Bílou věží, se od roku 2013 hraje extraligový hokej, který si své fanoušky našel napříč celým Královéhradeckým krajem.

Osobně si myslím, že sport by měl být pevnou součástí vysílání regionálních stanic. Je to způsob jak přilákat další posluchače. V posledních letech totiž toto odvětví dostává velký prostor také na Českém rozhlase Radiožurnál. Jeho početná sportovní redakce velmi

podrobně informuje o výsledcích českých sportovců nejen doma, ale i ve světě a tím nadále roste kredit nejposlouchanější stanice Českého rozhlasu.

13.5 REGIONÁLNÍ ZPRAVODAJSTVÍ

Podrobné regionální zpravodajství je další základní stavební kámen vysílání, protože posluchače zajímá co se děje v jejich okolí. I tady si myslím, že má současný Český rozhlas Pardubice své rezervy. Od roku 2014 totiž byla z vysílání úplně vypuštěna rozšířená verze zpráv, která měla název „Události regionu“ a vysílala se třikrát denně.

V současné době nabízí Český rozhlas Pardubice zpravodajskou relaci každou hodinu a její stopáž je zhruba čtyři minuty. V ranním vysílacím bloku od pěti do devíti hodin jsou zprávy vysílány každých třicet minut a vždy v půl se jedná o krátký headlinový zpravodajský přehled. I přes poměrně kvalitní zpravodajský servis, který regionálním stanicím od roku 2013 zajišťuje Centrum zpravodajství, si myslím, že zrušení „Událostí regionu“ byla svým způsobem chyba. Posluchači regionální stanice mají nárok na kvalitnější informační servis.

Další důležitou věcí je poskytovat zpravodajský servis ze všech koutů kraje a nevěnovat se pouze největším aglomeracím v Pardubickém kraji. Tady si myslím, že editoři stanice spolu s editory Centra zpravodajství udělali velký krok dopředu. Ve vysílání se objevují informace i z menších měst a obcí, což je další způsob jak nalákat posluchače. Znovuzavedení „Událostí regionu“ by tuto snahu mohlo ještě více podpořit.

Skladba zpravodajské relace musí být pestrá. V klasické verzi zpravodajství (stopáž cca 4,5 minuty) je prostor pro dvě regionální zprávy, které jsou doplněny zvukovým materiálem, a jednou textovou zprávou. Jako první zprávu relace je dobré vybrat nějaké stěžejní téma. Dále by měly být zařazeny zhruba dvě zprávy z dění v České republice. Pokud dojde k nějaké důležité události v zahraničí, můžeme o tom posluchače samozřejmě také informovat. Dále zpravodajskou relaci doplníme o jednu informaci ze sportu a o předpověď počasí. V „Událostech regionu“ (stopáž cca 7,5 minuty), které by ve vysílacích schématu neměly chybět, musíme dát více prostoru informacím z regionu. To znamená zařadit čtyři až pět zvukových zpráv z regionálního dění. V případě nouze můžeme regionální blok doplnit o zprávy ze sousedního Královéhradeckého kraje. Pak by se opět zařadily zhruba dvě zprávy z dění v České republice, popřípadě ze zahraničí. I tuto relaci doplníme o sportovní zpravodajství a předpověď počasí.

Na konci každého zpravodajského bloku je dopravní zpravodajství. Právě kvalitním dopravním servisem se dají přilákat další posluchači. Řidiči, hlavně ti regionální, dobře zpracované dopravní informace ocení. Určitě je dobré v případě zjištění dopravního problému informovat posluchače i mimo vymezený dopravní blok. V tomto případě stačí krátká zmínka moderátora.

13.6 RANNÍ VYSÍLACÍ BLOK (6 – 9 HODIN)

13.6.1 HUDBA

Ranní vysílací blok je jednou z nejdůležitějších částí program každého rádia, protože právě v tomto čase poslouchá rádio nejvíce lidí. Klíčový pro ranní blok je určitě výběr hudby. Posluchač se po ránu potřebuje probudit, je tedy důležité klást důraz na rytmickou muziku. Pomalejší skladby je vhodnější zařadit až na pozdější vysílací hodiny. Ranní vysílání musí mít spád, musí být dynamické a proložené dobrým zpravodajským a dopravním servisem. Dalším klíčovým faktorem ranního vysílání je výběr moderátora. Ten musí zvládnout posluchače zaujmout a udržet ho u rádia, což není jednoduchá úloha. V tomto případě je podle mého názoru ideální volba dvou moderátorů, kteří by se střídali v týdenních cyklech. Dalším prvkem, který oživí vysílání, je využití tzv. zprávaře, který se v ranním vysílání stará o zpravodajský servis a přehled tisku. Klidně by se dal využít v i jiných relacích, ke kterým se dostanu níže. Ranní vysílací blok by měl být výkladní skříň každého rádia. Vedení stanice by tak mělo při jeho sestavování klást velký důraz na pestrost.

13.6.2 HODINA 5 – 6

Každá hodina vysílání, a to nejen v ranním bloku, začíná zpravodajskou relací. Bezprostředně po zpravodajském servisu se s posluchači poprvé přivítá moderátor, který je seznámí s náplní celého ranního vysílání a samozřejmě i konkrétní hodiny. Poté by měly zaznít první dvě písničky. Pak bych do vysílání zařadil příspěvek Centra zpravodajství, který by se věnoval nejdůležitější události z předchozího dne. Následovaly by dvě hudební skladby a po nich vstup moderátora, který by posluchače seznámil s akcemi, které se v ten den budou konat na území Pardubického kraje. Po dalších dvou písničkách by opět dostal prostor moderátor, který by měl ve svém vstupu za úkol vybrat nejdůležitější události, které se ten den stanou v Pardubickém a Královéhradeckém kraji i celé České republice. Po dalších dvou písničkách by už přišly na řadu zprávy v půl. Tady by se jednalo jen o krátký, zhruba dvě minuty dlouhý,

headlinový přehled událostí doplněný o počasí a dopravní servis. Po jedné písničce by se hodilo do vysílání zařadit něco na odlehčení, tedy rubriku s vtipnou scénkou nebo vtipem dne. Pak by opět následovaly dvě písničky a po nich přehled denního tisku. Tuto relaci by pro větší pestrost obstarávali formou konverzace moderátor ranního bloku a také zprávař. V přehledu tisku stačí vybrat tři nejdůležitější události, kterým se věnují regionální deníky. Po dvou písničkách by se opět připomněl moderátor, který by posluchače seznámil s dalším programem ranního bloku. Po další hudební vložce bych zařadil rubriku „Minuta s encyklopedií“, kde by si posluchači mohli po ránu trochu procvičit paměť. A dvěma písničkami by se úvodní hodina vysílání uzavřela.

13.6.3 HODINA 6 - 7

Od šesti hodin startuje klíčová část ranního vysílání. Podle průzkumu poslechovosti je dokázáno, že právě od šesti hodin poslouchá rádio nejvíce lidí. A tady je tedy nutné posluchače udržet u přijímače.

Po zpravodajském bloku moderátor seznámí posluchače s programem hodiny. Aby měl úvod spád, tak by se po písničce opět přihlásil moderátor, se zajímavým vstupem dle jeho vlastního výběru. Znovu by následovala hudba a pak rubrika „Kalendárium“, která by se ohlédla za historickými událostmi z Pardubického kraje i celé České republiky. Tady by se opět daly využít služby zprávaře, který by se s moderátorem střídal ve výčtu událostí. Po dvou hudebních skladbách by přišlo na řadu „Okénko od sousedů“. Jednalo by se o relaci, která by posluchačům Českého rozhlasu Pardubice přiblížila nejdůležitější událost předchozího dne ze sousedního, tedy Královéhradeckého kraje. Jsem totiž přesvědčen, že posluchače zajímá, co se děje v Královéhradeckém kraji. Pak opět dvě hudební skladby a po nich rychlá soutěž o drobnou cenu a písničku na přání. Zbytek úvodní půlhodiny by byl vyplněn hudbou a přesně po 30 minutách by začala krátká zpravodajská. Přes jednu písničku by přišel na řadu další „Přehled tisku“, opět ve spolupráci moderátor a zprávař. Pak opět dvě hudební skladby a po nich příspěvek z produkce Centra zpravodajství, který by byl zaměřen na sport. Po dalších dvou hudebních skladbách zařadíme rubriku „Nesedte doma“, tedy pozvánky na zajímavé akce v regionu a hodinu doplníme muzikou, případně vstupem moderátora.

13.6.4 HODINA 7 – 8

V sedm hodin do vysílání poprvé zařadíme rozšířenou zpravodajskou relaci „ Události regionu“ zaměřenou na dění v Pardubickém kraji. Poté moderátor seznámí posluchače s tím, co je pro ně připraveno. Po dvou hudebních skladbách zařadíme rubriku zaměřenou na důležité události v regionu, České republice i ve světě. Je důležité, aby posluchači měli přehled o tom, co se okolo nich děje. Pak přes písničku uvede moderátor příspěvek Centra zpravodajství, který bude fungovat jako tzv. předpovídačka. Tedy upozorní na nejdůležitější událost dne, které se budou redaktoři Centra zpravodajství věnovat. Pak opět hudební skladby a na odlehčení rubrika „Naladte si legraci“ zaměřená na vtip nebo zábavnou scénku. Po písničce můžeme zopakovat „Minutu s encyklopedií, kterou si posluchači poprvé poslechli v úvodní hodině ranního vysílání. Prostor do 30. minuty, kdy odstartují krátké zprávy, vyplníme hudbou, nebo můžeme zařadit i vstup moderátora. Po zprávách a písničce do třetice a naposledy „Přehled tisku“. Pak by se tempo vysílání trochu zvolnilo dvěma hudebními skladbami a pak by následoval rozhovor se zajímavým hostem a to buď prostřednictvím telefonického spojení, nebo jeho účasti přímo ve studiu. Poslední rubrikou této hodiny by měla být „Glosa“. Tady by známá osobnost měla s lehkou nadsázkou reagovat na důležitou událost v regionu nebo celé republice.

13.6.5 HODINA 8 – 9

Po klasické zpravodajské relaci se opět přihlásí moderátor, který upozorní na důležité věci, kterým bude tuto hodinu vysílání věnováno. Po dvou hudebních skladbách by do studia přišel vedoucí zpravodajské směny Centra zpravodajství, který by posluchače seznámil s důležitými událostmi, které budou po celý den mapovat redaktoři. Pak další dvě skladby a rubrika „Kalendárium“, která se poprvé vysílala mezi šestou a sedmou hodinou. Přesně po 30 minutách opět zařadíme krátké zprávy. Poté po jedné písničce zopakujeme rubriku „Nesedte doma“. Po dvou písničkách nabídneme posluchačům živý telefonát s meteorologem, který rozebere počasí na aktuální den a výhled na dva následující dny. Vysílání opět proložíme muzikou a zařadíme další zpravodajský příspěvek, který do vysílání připraví Centrum zpravodajství. Do vysílací hodiny se nám ještě vejde rychlá soutěž a pak už ranní moderátor přivítá kolegu, který posluchače seznámí s dopoledním programem stanice.

13.7 DOPOLEDNÍ VYSÍLACÍ BLOK (9 - 12 HODIN)

13.7.1 HODINA 9 – 10

Po deváté hodině už můžeme posluchačům lehce zvolnit tempo a nastolit příjemnou a pohodovou atmosféru. Co se týká hudební složky programu, tak můžeme lehce zvolnit a ve vysílání se mohou objevit i pomalejší skladby. Opět bude potřeba provázat vysílání s posluchačem. Co se týká zpravodajského servisu. Od deváté hodiny až do závěru vysílání, by se zprávy vysílaly už pouze v každou celou hodinu.

Po zprávách se s posluchači přivítá moderátor dopoledního bloku, který upozorní na nejdůležitější věci v programu. První rubrikou této hodiny by byla „Rada pro dnešní den“, kde by se posluchač dozvěděl zajímavé informace, které může využít při řešení různých problémů, tzn. rady právníků nebo odborníků z různých oborů lidské činnosti. Dalším bodem této hodiny by byl příspěvek z produkce Centra zpravodajství, který by mohl fungovat jako pozvánka na zajímavou akci či výstavu, která se ten den koná. Abychom zvýšili atraktivitu vysílání, tak je potřeba do celého dne zapojit také posluchače. Tady by byla vhodná rubrika o vaření. Sami posluchači by mohli moderátorovi představovat své variace zadaného receptu. Poté by opět chtělo trochu zvolnit tempo, takže dvou až třech písničkách by byla zařazena rubrika „Minuta s encyklopedií“, kdy by si posluchači mohli procvičit svoji paměť. Zbytek hodiny by se opět doplnil muzikou.

13.7.2 HODINA 10 - 11

Tato hodina by byla vyhrazena diskusnímu pořadu se zajímavým hostem. Ten by se mohl vyjadřovat k aktuálnímu dění v regionu, vzpomínat na své zážitky, radit posluchačům nebo jim představovat zajímavé projekty. Do tohoto pořadu by se opět mohli zapojit i posluchači, kteří by prostřednictvím e-mailu nebo sociálních sítí, posílali dotazy na hosta. Celá hodina by byla rozdělena do několika diskusních částí a proložena hudebními skladbami. Pokud by se totiž celou hodinu pouze diskutovalo, bylo by náročné udržet posluchačovu pozornost.

13.7.3 HODINA 11 – 12

Poslední dopolední hodinu otevírají zprávy. Následuje prostor pro moderátora, který představí stěžejní události hodiny. Poté zařadíme příspěvek z produkce Centra zpravodajství. Tady můžeme sáhnout do konkurenční královéhradecké redakce a nabídnout posluchačům Českého rozhlasu Pardubice informace o dění v sousedním kraji. Do této hodiny můžeme zařadit i rubriku „Rozhovor s osobností“, což by mělo být krátké povídání s významnou osobností z regionu nebo celé republiky. Může jít o umělce, sportovce nebo třeba uznávanou

kapacitu z nějakého vědního oboru. Tento rozhovor může být buď předtočený dopředu, nebo provedený formou živého telefonátu. Dalším bodem této hodiny mohou být „Dětské zprávy“, kde budou děti reagovat na dotazy z různých oblastí. Hodinu bychom mohli zakončit krátkou soutěží, kde by výherce kromě věcné výhry mohl někomu věnovat následující písničku. Ke konci hodiny dopolední moderátor představí svého odpoledního nástupce a spolu pozvou posluchače na další denní program.

13.8 ODPOLEDNÍ VYSÍLACÍ BLOK (12 – 15 HODIN)

13.8.1 HODINA 12 – 13

Pro navození příjemné odpolední atmosféry můžeme posluchačům zreprízovat rubriku „Nesedíte doma“ a opět je pozvat na zajímavé odpolední a večerní akce. Abychom nezůstávali pouze u regionálního zpravodajského servisu, můžeme v rubrice „Zahraniční okénko“ využít služeb Centra zpravodajství a nabídnout posluchačům zajímavou informaci ze světového dění. Tady bych nekladl důraz na politiku, ale spíše bych se snažil hledat zajímavé informace. Poté můžeme sáhnout k další repríze z ranního vysílání a nabídnout posluchačům „Kalendárium“. Vzhledem k tomu, že regionální stanice Českého rozhlasu míří hlavně na starší posluchače, nabízí se také rubrika „Senior klub“, kde se senioři mohou dozvědět zajímavé informace týkající se zdravého stravování, správného cvičení, chybět nemusí ani právní nebo lékařské rady.

13.8.2 HODINA 13 – 14

Tuto hodinu bych vyhradil písničkám na přání. Na začátku by byla do vysílání podruhé zařazena relace „Události regionu“. Pak už by dostal prostor moderátor. Ten by měl v playlistu připravených 10 až 12 písniček, ze kterých by si posluchači mohli vybírat dle svého přání. S postupujícím časem by samozřejmě nabídka písniček ubývala. Do písniček na přání by se posluchači mohli zapojovat jak prostřednictvím telefonu, tak i e-mailové komunikace. Pro tyto potřeby by se daly samozřejmě využít i sociální sítě, např. Facebook.

13.8.3 HODINA 14 – 15

Hodina mezi čtrnáctou a patnáctou hodinou by opět měla posluchačům nabízet hlavně zpravodajský servis. Na úvod hodiny bych zařadil příspěvek Centra zpravodajství, který bude zaměřen na důležité téma aktuálního dne. Většina důležitých akcí se děje hlavně

v dopoledních hodinách. Po čtrnácté hodině už by tedy redaktoři měli mít příspěvek připravený. Pro větší atraktivnost se nabízí přímá redaktorova účast ve studiu, kde se vše důležité shrne formou dialogu s moderátorem, doplněným o připravené zvuky přímých aktérů události. Následně můžeme pro odlehčení zařadit rubriku „Na cestách“, která bude zaměřena na zajímavé turistické cíle v regionu, republice i v zahraničí. Dále bych opět využil služeb Centra zpravodajství a zařadil bych příspěvek z republikového dění, který by se zaměřil na důležitou událost dne. Před koncem hodiny by mohl být zařazen krátký sestřih z dopoledního hodinového diskusního pořadu s hostem, který by zároveň sloužil jako promo na hosta, který do studia dorazí následující den. V závěru hodiny by opět nastalo střídání moderátorů a pozvání na podvečerní vysílací blok.

13.9 PODVEČERNÍ BLOK (15 – 18 HODIN)

13.9.1 HODINA 15 – 16

Začínáme zpravodajskou relací a úvodním slovem moderátora. I tato hodina by měla být hlavně zpravodajsko-publicistická. Začala by dalším příspěvkem z produkce regionálního Centra zpravodajství. Ten by byl v tomto případě zaměřen na sport. V této hodině můžeme zopakovat rubriku „Senior klub“ a pak bych opět sáhl do produkce královéhradeckého Centra zpravodajství, kde bych vybral reportáž reagující na aktuální dění v sousedním kraji. Poté by pro odlehčení bylo vhodné zařadit rychlou soutěž o věcnou cenu. Následně by se mohla ve vysílání rozebrat nejdůležitější událost dne s hostem, tedy s někým, koho se ta událost bezprostředně týká. Tady by se mohla zvolit forma telefonického rozhovoru nebo návštěva ve studiu. V rámci partnerství s Českou televizí můžeme posluchačům v závěru hodiny představit večerní program veřejnoprávní televize.

13.9.2 HODINA 16 – 17

Po zprávách by následoval buď hodinový, nebo půlhodinový pořad. Každý den by byl vyhrazen něčemu jinému. V pondělí bych navrhoval hodinový pořad „Sportovní region“, který by se aktuálně ohlédl na víkendovými sportovními událostmi v regionu. V úterý by dostala prostor „Burza“, tedy půlhodinový inzertní pořad, kde by posluchači mohli nabízet věci k prodeji či ke koupi. Tato hodina by byla proložena hudbou. Ve středu by dostal prostor pořad „Hobby magazín“ pro kutily a zahrádkáře, kde by se posluchači mohli dozvědět zajímavé informace z různých oblastí řemesel a zahradničení. Neměly by chybět různé rady a

návody. Ve čtvrtek by následovala půlhodina zaměřená na regionální extraligový hokej „Hokej speciál“. Tady by na aktuální dění v klubu i hokejové extralize reagoval zástupce pardubického hokejového klubu. Tady je důležité dopředu dojednat podmínky spolupráce. V pátek bych navrhoval třicetiminutový pořad s pozvánkami na víkend. Tady se dají využít předtočené příspěvky, nebo i živý telefonát s pořadatelem akce. Vše by mělo být zaměřeno na kulturní a sportovní akce v regionu. V zimě můžeme nabízet také sněhový servis. V úterý, ve středu a v pátek máme pořady vyplněnou pouze úvodní půlhodinu vysílání. Druhých třicet minut je ideální zařadit hudbou promixovanou s odpočinkovými tématy. Můžeme zopakovat třeba rubriku „Zahraničního okénko“ a také „Radu pro dnešní den“.

13.9.3 HODINA 17 – 18

Potřetí a naposledy budou zařazeny „Události regionu“. Poté by už dostal prostor moderátor, který by uvedl písničky na přání. Jednalo by se o druhý blok s hudbou, kterou by si mohli vybírat sami posluchači. Hudební dramaturg by opět připravil na výběr 10 až 12 písniček. I tady se dá pro komunikaci s posluchačem využít telefon, e-mail nebo sociální sítě.

13.9.4 HODINA 18 – 19

Tady už vysílání Českého rozhlasu končí. Zpravodajská směna připraví poslední zpravodajskou relaci, po které se vysílání regionální stanice připojí do společného vysílání pro regionální studia. To vyplní prostor od 18 do 5 hodin následujícího dne, kdy odstartuje další vysílací den regionálního studia.

13.10 VÍKENDOVÉ VYSÍLACÍ SCHÉMA

13.10.1. RANNÍ VYSÍLACÍ BLOK (6 – 9 HODIN)

Sobotní ranní blok může zůstat ve stejném formátu jako v běžný pracovní den. V neděli bude nutné udělat určité změny. Musíme nahradit rubriku přehled tisku, protože denní tisk v neděli nevychází. Místo toho může ve vysílání zaznít zajímavá informace v podání moderátora. V zimě můžeme posluchačům nabídnout sněhový servis.

13.10.2 DOPOLEDNÍ VYSÍLACÍ BLOK (9 – 12 HODIN)

Víkendový dopolední blok je vhodný pro ucelené hodinové pořady. Každá hodina by stejně jako v týdnu startovala zpravodajským souhrnem s počasím a dopravou. V sobotu můžeme

odstartovat reprízou „Hobby magazínu“, který se v premiéře vysílá ve středu. V další hodině by se mi líbil magazín o životním stylu. A hodina od jedenácti do dvanácti je vhodná pro posluchačské vaření. Moderátor pořadu by spolu s posluchači vařil podle vybraného receptu. V neděli po deváté hodině je ideální prostor pro pořad, který posluchače podrobně provede zajímavými místy Pardubického kraje „Východočeské výlety“. Další hodina by patřila zábavné talk show, pro kterou je potřeba získat známou osobnost s vazbou na Pardubický kraj. Poslední hodina nedělního dopoledního bloku by byla vyplněna vědomostní soutěží, kde by soutěžící během celé hodiny sbírali body a vítězem by byl ten, který bych jich získal nejvíc. Každý posluchač by měl odpovědět na 5 otázek z různých oblastí vědy, kultury, politiky nebo sportu.

13.10.3. ODPOLEDNÍ VYSÍLACÍ BLOK (12 – 15 HODIN)

Odpolední vysílání začne v sobotu i v neděli hodinovými písničkami na přání. Jednalo by se o stejný vysílací model jako v týdnu. Další hodinu by v sobotu vyplnila „Hitparáda regionu“, do které by svými písničkami přispívaly regionální kapely. V neděli by tu byl prostor pro magazín o folkové muzice. Po čtrnácté hodině by bylo pro oba víkendové dny shodné vysílací schéma. Začínalo by se zpravodajskou relací a pak by se přihlásil moderátor, který by posluchače seznámil s tím, co je v danou hodinu čeká. Poté by následoval příspěvek z produkce Centra zpravodajství, který by přinesl informace z aktuální události. Pak by byla připravena rubrika „Nesedte doma“, která zve na zajímavé podvečerní a večerní události. Dále by se daly využít služby Centra zpravodajství a v rámci rubriky „Zahraniční okénko“ nabídnout posluchačům zajímavost ze zahraničí. Hodina by mohla být ukončena soutěží o věcnou cenu.

13.10.4. PODVEČERNÍ VYSÍLACÍ BLOK (15 – 18 HODIN)

V podvečerním bloku po patnácté hodině moderátor vysílání seznámí posluchače s důležitými body vysílací hodiny. Pak zařadíme rubriku „Minuta s encyklopedií“, kde si posluchači mohou procvičit paměť. Poté přijde na řadu příspěvek regionálního Centra zpravodajství. Dále můžeme do vysílání zařadit „Kalendárium“ a také soutěž, ve které by posluchači poznávali podle ukázek názvy českých filmů. Další hodinu opět začneme zpravodajským servisem. Pak zařadíme příspěvky Centra zpravodajství. Nejprve posluchačům přiblížíme důležitou republikovou událost a poté bychom se mohli podívat na událost z Královéhradeckého kraje. Druhou půlhodinu by v sobotu vyplnil pořad zaměřený na vědu a

techniku a v neděli bych zařadil pořad pro seniory „Magazín pro starší a pokročilé“. Poslední hodinu podvečerního bloku by po zpravodajství vyplnily v sobotu i v neděli písničky na přání. Po osmnácté hodině už by následovaly pouze zprávy a pak připojení do společného vysílání pro regionální stanice Českého rozhlasu.

14. ZÁVĚR

Český rozhlas Pardubice je podobně jako další rozhlasové stanice „živým organismem“. Stanice by měla neustále pracovat na svém rozvoji, který ji posune o krok dál. Kvalitním zpracováním zpravodajských příspěvků i celého vysílání je potřeba stále rozšiřovat portfolio posluchačů. Pro kvalitní vysílací schéma je samozřejmě důležitá odezva od posluchačů, kterou by vedení stanice nemělo přehlížet. Jinak bude Český rozhlas Pardubice přešlapovat na mrtvém bodě, protože zvýšení poslechovosti je skutečně během na velmi dlouhou trať a Český rozhlas Pardubice se o tom za čtrnáct let mohl dokonale přesvědčit. Stále totiž patří mezi nejméně poslouchané regionální stanice Českého rozhlasu.

15. LITERATURA A DALŠÍ ZDROJE

JEŠUTOVÁ, Eva. *Od mikrofonu k posluchačům: z osmi desetiletí českého rozhlasu*. Vyd. 1. Praha: Český rozhlas, 2003. ISBN 80-86762-00-9.

LADÝŘ, Ivan. *Půl století rozhlasu v Pardubicích*. Zprávy Klubu přátel Pardubicka, 1995, roč. 30, č. 5-6, s.126.

NOVÁKOVÁ, Anna. *Transformace pardubického rozhlasového vysílání po roce 1989 (se zvláštním zřetelem k Rádiu Profil)*. Praha 2010. 169 stran. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze

ČERNÁ Blanka, KAŠPAR Mirko, RAJLICOVÁ Eva. *Generální ředitel Českého rozhlasu Peter Duhan rezignoval*. www.rozhlas.cz. 7. 10. 2015. Dostupný z < <http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/zprava/generalni-reditel-ceskeho-rozhlasu-peter-duhan-rezignoval--1540931> >.

POTŮČEK, Jan. *Krajská studia Českého rozhlasu čeká reorganizace. Některá výrazně zeštíhlí*. www.digizone.cz. 2. 4. 2013. Dostupný z < <http://www.digizone.cz/clanky/krajska-studia-ceskeho-rozhlasu-ceka-reorganizace-nektera-vyrazne-zestihli/> >.

Obchodní oddělení ČRo. *Kdo jsou posluchači Českého rozhlasu*. www.rozhlas.cz. Dostupný z < <http://www.rozhlas.cz/reklama/vyzkum/zprava/kdo-posloucha-cro--1165675> >.

Rada Českého rozhlasu. *Výroční zpráva o hospodaření Českého rozhlasu za rok 2003*.
Dostupné z < <http://media.rozhlas.cz/binary/00224222.pdf> >.

Rada Českého rozhlasu. *Výroční zpráva o hospodaření Českého rozhlasu za rok 2014*.
Dostupné z < <http://media.rozhlas.cz/binary/03349705.pdf> >.

16. PŘÍLOHY

Fotografie ze slavnostního zahájení vysílání samostatné stanice Český rozhlas Pardubice (4. březen 2002).

Foto: soukromý archiv Martina Kolovratníka

